

Motion till riksdagen 2013/14: MJ418

av Mikael Oscarsson (KD)

En nationell organisation för myggbekämpning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättandet av en nationell organisation för myggbekämpning.

Motivering

Det är inte bara i andra länder, utan också i vårt land, som stickmyggor har negativa effekter på såväl bostadsmarknad som turism och samhällsutveckling. Mot denna kunskapsbakgrund har såväl statliga myndigheter som regeringen årligen, under en följd av år, beskrivit att bekämpning av översvämningsmyggor är ”ett betydande allmänintresse”. Trots detta saknas årligen beslut om ekonomin för kommande år, och det finns fortfarande ingen långsiktig plan för myggbekämpning i Sverige.

Myggbekämpning är en specialiserad verksamhet som kräver specialkompetens, erfarenhet och långsiktig ekonomisk framförhållning. Så fungerar det i Tyskland, Frankrike och flera andra europeiska länder, i de amerikanska delstaterna, Kanada, Australien osv.

Sverige ligger långt efter övriga europeiska länder i förmågan att skydda medborgarna mot stickmyggor samt de hälsoproblem och ekonomiska problem de orsakar.

Det är nu hög tid att riksdagen beslutar om inrättandet av en specialiserad myggbekämpningsorganisation med uppdrag att vid behov utföra integrerad myggbekämpning för att skydda medborgarna mot stickmyggor.

Det finns i dag 49 arter av stickmyggor i Sverige och med utgångspunkt från ekologi kan de indelas i 10 grupper varav gruppen översvämningsmyggor och gruppen skogsmyggor ofta angriper människor och orsakar lidande. Översvämningsmyggan *Aedes sticticus* blev rikskändis när det blev klart att den orsakade de olidliga myggproblemen vid nedre Dalälven under

Fel! Okänt namn på

sommaren 2000. Nu 14 år senare vet vi att detta område drabbas av 1–4 myggproducerande översvämningar per år och att befolkningen endast under tre av dessa 14 år inte drabbats av översvänningsmyggor.

När det gäller bekämpningen gör de ekologiska skillnaderna mellan stickmyggarter att det inte finns någon bekämpningsmetod som fungerar mot alla arter, speciellt när man tar miljöhänsyn. Även om det finns ett stort antal mer eller mindre effektiva bekämpningsmetoder är det bara ett fåtal metoder som är effektiva för exempelvis bekämpning av översvänningsmyggan *Aedes sticticus* i översvänningsområden. Denna art flyger mycket långt och därför krävs dels att bekämpningen ger en mycket kraftig reduktion i områden där bekämpning utförs, dels att det inte flyger in stora mängder från närbelägna områden utan bekämpning. Långtflygande översvänningsmyggor bryr sig varken om kommungränser eller länsgränser.

Problemen som stickmyggorna orsakar i dag är omfattande. Sedan 1950-talet finns det därför tre specialiserade myggbekämpningsorganisationer i Frankrike. De har hundratals anställda och förfogar över en mängd bilar, båtar och även egna flygplan och helikoptrar. Även Tyskland, Grekland, Schweiz, Spanien, Italien, Tjeckien, Polen, Kroatien, Serbien, Turkiet och Israel har sedan länge etablerade organisationer som specifikt arbetar med bekämpning av stickmyggor. Under det senaste decenniet har även Holland, Belgien och Österrike etablerat myggbekämpning. Den nordamerikanska kontinenten har ett oerhört stort antal specialiserade myggbekämpningsorganisationer inom samtliga stater i USA samt i Kanada och Mexiko. Även ett flertal länder i Sydamerika, Afrika och Asien har myggbekämpningsorganisationer. Omfattande bekämpning av stickmyggor utförs också av flera myggbekämpningsorganisationer i olika delar av Australien.

Stickmyggor är ett oerhört omfattande hälsoproblem över stora delar av världen och de orsakar mycket omfattande ekonomiska förluster för främst turistverksamhet. Utan myggbekämpning skulle inte många svenskar vilja besöka franska Rivieran, den grekiska övärlden, Thailand, norra och östra Australien, Florida, etc.

I Sverige ligger vi alltså långt efter när det gäller att lösa ett problem som inte kommer att minska redan om de mildaste klimatförändringarna blir verklighet.

För att sköta detta uppdrag, på såväl kort som lång sikt, krävs att organisationen har kompetens och kapacitet att genomföra hela processen från förberedelser via ansökningar och myndighetskontakter via genomförande av såväl bekämpning som egenkontroll till avrapportering för olika instanser. I likhet med de specialiserade organisationer för myggbekämpning som finns i andra länder, behövs också forsknings- och utvecklingsverksamhet för att långsiktigt utveckla metoder och strategier samt hålla en hög miljökvalitet. Intressant utöver BTI-bekämpning är bland annat regleringen av vattenflöden och att på andra sätt – genom exempelvis slätter – minska riskerna för de omfattande mygginvasionerna.

Ett av FN:s forskningsorgan, IAEA:s laboratorium för insektsbekämpning i Seibersdorf i Österrike, har nyligen utvecklat en mycket väl fungerande biologisk metod för att bekämpa bland annat malaria och sömnsjuka. Meto-

Fel! Okänt namn på

den innebär att man gör hannar sterila och släpper ut dem i stora mängder i problemområden, med följderna att honornas ägg inte blir befruktade vid parning. Forskarna som tagit fram metoden menar att det inte finns några avgörande hinder att utveckla en metod för *Sticticus*, och inte heller denna metod bör därför uteslutas i Sverige. De uppskattar att det handlar om ett utvecklingsprojekt om cirka fem år och ytterligare fem år fram till industriell produktion.

Om man kombinerar denna metod med BTI-användning skulle man kunna få en betydligt effektivare kontroll av myggplågan än att använda ena eller andra metoden var för sig. Sterilmotoden kräver att myggstammen minskas med BTI för att bli riktigt effektiv. BTI slår mot larvstadiet medan sterilmotoden slår mot de vuxna myggorna.

Detta visar att det finns forskningsarbete som ännu inte fått genomslag i Sverige, och att det sker olika typer av utvecklingsarbete som kan vara av intresse i framtiden. Sverige bör också genom den här föreslagna organisationen stå i förbindelse med den internationella forskningen.

Stockholm den 17 september 2013

Mikael Oscarsson (KD)